Kraków

ZADANIE PUBLICZNE REALIZOWANE NA ZLECENIE MIASTA KRAKOWA, FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Ministerstwo Sprawiedliwości

NEWSLETTER PRAWNICZY FUNDACJI INTER VIVOS NR 2/2026

(KWIECIEŃ – CZERWIEC 2026)

ZADANIE PUBLICZNE REALIZOWANE NA ZLECENIE MIASTA KRAKOWA
FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Kraków

ZADANIE PUBLICZNE REALIZOWANE NA ZLECENIE MIASTA KRAKOWA, FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

O NUMERZE:

W najnowszym numerze Newslettera Prawniczego prezentujemy Państwu, najważniejsze naszym zdaniem, zmiany wprowadzane do porządku prawnego w okresie od kwietnia do czerwca 2026 r.

O FUNDACJI:

Fundacja Inter Vivos z siedzibą w Warszawie jest organizacją pozarządową ukierunkowaną na udzielanie darmowej pomocy prawnej i prowadzenie nieodpłatnej mediacji. Równocześnie prowadzimy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji działające w oparciu o ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t.j.: Dz.U.2024.1534). Informacja o lokalizacji prowadzonych przez nas punktów znajduje się pod adresem: https://www.fundacjaiv.pl/punkty-nieodplatnej-pomocy-prawnej

KONTAKT Z NAMI:

Tel. 575-747-146

E-mail: biuro@fundacjaiv.pl

Listowny: ul. Ratuszowa 11

03-450 Warszawa

ZMIANY W PRAWIE PRACY:

Akt prawny: ustawa z 18 grudnia 2025 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2006 poz. 26).

Wejście w życie: 13 kwietnia 2026 r.

Opis zmian: Od 13 kwietnia 2026 r. obowiązują nowe przepisy dotyczące zwolnień lekarskich, które mają istotne znaczenie zarówno dla pracowników, jak i pracodawców. Nowelizacja precyzuje przypadki, w których ubezpieczony traci prawo do zasiłku chorobowego – jednocześnie wyraźnie dopuszczając wykonywanie w trakcie L4 tzw. czynności incydentalnych, uzasadnionych istotnymi okolicznościami. Kolejna część przepisów wejdzie w życie z początkiem 2027 roku. Kluczową nowością jest właśnie ustawowa definicja czynności incydentalnych – czyli jednorazowych, sporadycznych działań, których podjęcia wymagają istotne okoliczności. Za takie uznaje się dokonanie czynności, której nie można przełożyć, a której zaniechanie mogłoby narazić pracodawcę lub kontrahenta na poważne straty. Ustawa wprost zastrzega jednak, że istotną okolicznością nie jest polecenie pracodawcy – pracodawca nie może więc wymagać od pracownika na zwolnieniu lekarskim odbierania telefonów służbowych, odpowiadania na maile czy wykonywania jakichkolwiek bieżących zadań. Granica między czynnością incydentalną a faktycznym świadczeniem pracy będzie oceniana indywidualnie — kluczowe znaczenie mają jednorazowość i wyjątkowy charakter danego działania. Ubezpieczony traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia w dwóch przypadkach:

1. gdy ubezpieczony wykonuje pracę zarobkową
2. lub gdy podejmuje aktywność niezgodną z celem zwolnienia.

Przy czym praca zarobkowa oznacza każdą czynność o charakterze zarobkowym – bez względu na jej podstawę prawną: umowę o pracę, zlecenie czy działalność gospodarczą. Rozszerzone zostały też uprawnienia kontrolerów ZUS – mogą oni teraz legitymować kontrolowaną osobę, wchodzić na teren jej nieruchomości oraz odbierać informacje od lekarza leczącego i płatnika składek. Kontrola obejmuje również zwolnienia na opiekę nad dzieckiem i chorym członkiem rodziny. Warto ponadto pamiętać, że pracodawcy zatrudniający mniej niż 20 osób zyskali możliwość samodzielnego przeprowadzania kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich.

ZMIANY W PRAWIE RUCHU DROGOWEGO:

Akt prawny: ustawa z 17 października 2025 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2025 poz. 1676).

Wejście w życie: 3 czerwca 2026 r.

Opis zmian: od 3 czerwca 2026 roku wchodzą w życie nowe przepisy dotyczące bezpieczeństwa małoletnich uczestników ruchu drogowego. Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo o ruchu drogowym, wszystkie osoby poniżej 16 roku życia będą zobowiązane do używania kasków ochronnych podczas poruszania się rowerem, rowerem elektrycznym, hulajnogą, hulajnogą elektryczną czy urządzeniami transportu osobistego na drogach publicznych, w strefach zamieszkania czy w strefach ruchu. Celem wprowadzonych zmian jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Nowe przepisy mają charakter profilaktyczny i edukacyjny, a ich głównym celem jest kształtowanie odpowiednich postaw oraz promowanie bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym już od najmłodszych lat.

Obowiązek używania kasku ochronnego odpowiadającego właściwym warunkom technicznym będzie dotyczył osób, które do ukończenia 16 roku życia poruszają się:

rowerem

rowerem z napędem elektrycznym

hulajnogą elektryczną

urządzeniem transportu osobistego.

Nowelizacja przepisów wprowadza również przepis mówiący o tym, że osoba mająca obowiązek opieki lub nadzoru nad osobą, która nie ukończyła 16 roku życia, dopuszcza do kierowania przez nią rowerem, rowerem elektrycznym, hulajnogą elektryczną, urządzeniem transportu osobistego, jeżeli osoba ta wbrew obowiązkowi nie używa kasku ochronnego odpowiadającego właściwym warunkom technicznym podlega karze grzywny.

Akt prawny: Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 maja 2026 r. w sprawie ewidencji kierujących pojazdami naruszających przepisy ruchu drogowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 724).

Wejście w życie: 3 czerwca 2026 r.

Opis zmian: możliwość anulowania punktów karnych za przekroczenie prędkości będzie dostępna tylko dla wykroczeń nieprzekraczających 30 km/h ponad limit i wyłącznie po odbyciu kursu stacjonarnego w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego. Punkty karne nie będą mogły być kasowane za najpoważniejsze wykroczenia, takie jak prowadzenie pod wpływem alkoholu, przekroczenie prędkości powyżej 30 km/h, czy spowodowanie wypadku, natomiast pełna lista wykroczeń kwalifikujących się do kasowania została szczegółowo opisana w rozporządzeniu.